

DİSİPLİN CEZALARININ UYGULAMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

İdare tarafından yürütülen inceleme soruşturma sonucu getirilen disiplin tekliflerinin uygulamasında disiplin amirleri tarafından yapılan işlemlerde uygulama birliğini sağlamak ve İdaremizce herhangi bir hak kaybı yaşamamak amacıyla uygulamalarda tespit edilen eksikliklere karşı dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda açıklanmıştır. Bu bağlamda;

1- Savunma İstem Yazısı

Hakkında teklif getirilen devlet memuruna bir yazı ile savunma hakkı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Hazırlanacak olan **savunma istem yazısında şu hususlara dikkat edilmelidir:**

- Savunma, disiplin cezası vermeye yetkili amir veya merci tarafından alınması gerekmektedir.
- İsnat edilen fiil ve hâller açıkça (yer, kişi, zaman ve olay belirtilerek) yazılmalıdır.
- 7 (yedi) günden** az olmamak üzere savunma hazırlamaya yeterli makûl bir süre verilmelidir.
- Verilen süre içinde '*savunma yapılmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçilmiş sayılacağına*' ilişkin ihtar bulunmalıdır.
- Savunma süresi tebliğin ertesi günü işlemeye başlar. İkinci bir süre verilmez.

2- Ceza Bildirim Yazısı

Bilindiği üzere disiplin cezaları verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 128'inci maddesi hükmüne göre de disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren **15 (onbeş) gün** içinde vermek zorundadırlar. Usulüne uygun savunma alındıktan ve makûl süreler ilgili mevzuat çerçevesinde ilgiliye tanındıktan sonra ceza yazısı hazırlanır. **Ceza yazısında da şu hususlara dikkat edilmelidir:**

- Ceza yazısında ilgiliye isnat edilen fiil ve hâllere karşılık gelen cezaların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125. maddesinde sayılan hangi bendin hangi alt bentlerinde yer alan tanımlara uyduğunun açıkça belirtilmesi gerekir. (*İlgilinin almış olduğu cezanın madde ve bentlerinin açık açık yazılması hususuna bir alt ceza uygulaması veya tekerrür durumlarında da dikkat edilmesi gerekmektedir.*)
- Disiplin kararında disiplin cezası verilen memura yasa yolları, başvuru merci ve sürelerinin bildirilmesi gerekir. (Kararın tebliğinden itibaren 7 (yedi) gün içinde İl Milli Eğitim Disiplin Kuruluna itiraz edebileceği veya 60 (altmış) gün içinde doğrudan idarî yargıya başvurabileceği...)
- Disiplin kararları müşteki, ihbarcı ve mağdura tebliğ edilmez. Zira bu kişilerin disiplin kararına karşı herhangi bir itiraz veya dava hakkı bulunmamaktadır.

3-Bir Alt Cezanın Uygulanması

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurulların takdir yetkisini kullanırken öncelikle ilgililerin geçmiş hizmetleri ile sicil durumlarına göre bir alt ceza ile cezalandırılıp cezalandırılmayacağını değerlendirmeleri gerekmektedir. **Disiplin amiri tarafından bir alt cezanın uygulamasında şu hususlara dikkat edilmelidir:**

- Bir alt ceza, disiplin cezası olarak memurun fiiline uyan cezanın alt sınırı olmayıp, yasadaki sıralamaya göre bir derece hafif olan cezadır.
- Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan, ödül veya başarı belgesi alanlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir. Bu konuda takdir yetkisi disiplin cezasını veren âmir ya da kurula aittir. Burada dikkat edilmesi gereken husus bir alt ceza uygulamasında disiplin amirine 'taktır' yetkisinin tanındığıdır.
- İndirim yapılmayan durumlarda kararda gerekçesi açıklanır.

•Tekerrür uygulaması sonucu bir üst disiplin cezası verilen durumlarda alt ceza indirimi yapılamaz.

•Disiplin amiri tarafından ilgiliye olumlu sicili gerekçesiyle bir alt ceza uygulanması yapılmışsa ilgiliye ait geçmiş ceza kayıtlarının bulunup bulunmadığı kontrol edilmelidir. Çünkü ilgilinin geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarının olumlu olduğuna dair gerekçenin sistem kayıtlarıyla örtüşmesi durumunda yapılan işlem usulüne uygun olacaktır.

4- Tekerrür Uygulaması

Haklarında yürütülen inceleme soruşturma sonucu ceza verilmesi teklifi getirilen devlet memuruna uygulanacak cezada 'Tekerrür' olup olmadığı ilgililerin özlük dosyası ve ceza kayıtları göz önünde bulundurularak tekerrür hükümleri doğrultusunda disiplin amiri tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir. **Tekerrür uygulamasında şu hususlara dikkat edilmelidir:**

•657 sayılı Kanununun 125'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre, tekerrür dolayısıyla hakkında soruşturma yürütülen memura iki halde fiilinin gerektirdiği cezanın bir derece ağır olan disiplin cezası verilmektedir. Disiplin cezasının verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin özlük dosyasından silinmesine ilişkin 657 sayılı Kanununun 133'üncü maddesinde belirlenen süreler içinde (uyarma ve kınama cezalarında 5 yıl, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında 10 yıl) tekrarı hâlinde (ikincisinde) bir derece ağır ceza verilir.

•Aynı derecede disiplin cezasını gerektiren fakat ayrı fiil ve haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında da bir derece ağır ceza verilir.

•Her iki tekerrür hâlinde de tekerrüre esas alınan disiplin ceza ya da cezalarının 657 sayılı Kanununun 135'inci maddesinin ikinci fıkrası anlamında kesinleşmiş olması gerekir. Dolayısıyla disiplin cezasına itiraz edilmemesi durumunda, yedinci günü takip eden günden; itiraz edilmesi hâlinde ise itirazın reddini takip eden günden itibaren işleyeceği yeni disiplin suçu için bu ilk disiplin suçu tekerrüre esas olacaktır.

•Cezaların tekerrüründen değil, disiplin cezalarının verilmesine sebep olunmuş, fiil veya hâllerin tekerrüründen bahsedildiğinden, söz konusu fiil ve haller nedeniyle verilen disiplin cezaları affedilmiş olsa bile ilgiliye tekerrür hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

•Tekerrür uygulaması takdire bağlı değildir, şartları varsa uygulanması zorunludur. Burada dikkat edilmesi gereken husus 'bir alt ceza' uygulamasında disiplin amirine tanınan 'taktir' yetkisinin tekerrür durumunda tanınmamasıdır.

•Tekerrür uygulamalarında tekerrüre esas alınan disiplin ceza ya da cezalarının 657 sayılı Kanununun 125'inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince bir alt disiplin cezasına indirilmiş olması tekerrüre esas alınmasına engel olmaz. Zira anılan Kanunda, cezanın tekerrürü değil fiil veya hâlin tekerrüründen bahsedilmiştir.

•Önceki cezanın affedilmesi de tekerrürün uygulanmasına engel teşkil etmez.

•Tekerrür uygulaması yapılırken fiil veya hâlin gerektirdiği disiplin cezasının ancak bir derece ağır olan disiplin cezası verilir. Tekerrür dolayısıyla bir derece ağır ceza verildikten sonra bir kez daha tekerrüre esas disiplin suçu işlendiği takdirde, fiilin gerçekte karşılığı olan disiplin cezasının iki üstü disiplin cezası değil, yine bir derece ağır olan ceza verilir. Zira tekerrürün tekerrürü olmaz.

5-İtiraz Dilekçelerinin Gönderilmesi

Kamu personelinin almış oldukları disiplin cezalarına ilişkin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 135'inci maddesi gereği yapmış oldukları itiraz başvuruları İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunda görüşülmektedir. **Disiplin cezalarına karşı yapılan itiraz dilekçelerinin gönderilmesinde şu hususlara dikkat edilmelidir:**

•Bilindiği üzere bu görüşmelere ilgilileri temsilen sendika temsilcileri yasal mevzuat doğrultusunda katılmakta olup MEBBİS kayıtlarında yapılan incelemelerde de bazı personellerin sendika bilgilerinin güncellenmediği görülmektedir. **Bundan dolayı personelin en son hangi sendika üyesi olduğu gösterir son sendika aidat kesintisinin de İlçeniz kayıtlarının tetkiki ile bildirilmesi gerekmektedir.**

•Kaymakamlıklar (İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü) tarafından yapılan inceleme soruşturma sonunda getirilen disiplin tekliflerinin uygulanması sonucu verilen cezalara yapılacak olan itirazların İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunda görüşülmesi için gönderilecek dilekçeler ile birlikte dosya aslının İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunda görüşüldükten sonra iade edilmek üzere gönderilmesi gerekmektedir.

6- Tebliğ-Tebellüğ İşlemleri

Haklarında herhangi bir disiplin cezası uygulanan ilgililer adına düzenlenen ceza yazılarının, cezalara yapılan itirazların, kademe durdurma cezası tekliflerinin İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunda görüşüldükten sonra verilen kararların ve Bakanlığımızdan gelen tebliğ tebellüğ istemli yazıların tebliğ edilmesi iş ve işlemlerinde herhangi bir hak kaybına mahal verilmemesi ve işlemlerin hızlandırılması adına **gün beklenilmeksizin ivedi olarak** işlem yapılmasına dikkat edilmelidir.

7- Disiplin Cezalarının Silinmesi Talebi

Kamu personelin almış oldukları disiplin cezalarının özlük dosyalarından silinmesine ilişkin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 133. maddesi gereği disiplin cezalarının özlük dosyalarından silinmesine ilişkin yapmış oldukları başvuruların Valiliğimize (İl Millî Eğitim Müdürlüğü) gönderilmesinde şu hususlara dikkat edilmelidir:

- Silinmesi talep edilen cezanın içeriğini gösteren soruşturma raporu,
- Savunma istem yazısı ve tebellüğ belgesi,
- İlgilinin savunması,
- Ceza yazısı ve tebellüğ belgesi,
- Ceza silinmesini talep eden personelin tutum ve davranışlarına ait disiplin amirinin ve Kaymakamlığınızın (İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü) uygun görüşü belirtilerek gönderilmesi gerekmektedir.

8- Görüş Yazıları

Tamamlanmış olan inceleme soruşturma sonucu hazırlanan raporda getirilen teklif disiplin amiri tarafından değerlendirilmek üzere ilgili Birimlere gönderilmektedir. Ancak bazı disiplin tekliflerinin uygulanmasında tereddütler oluşmakta ve bu konuda görüş talep edilmektedir. **Talep edilen görüş yazılarında şu hususlara dikkat edilmelidir:**

- Görüş talep yazısında görüş ihtiyacını doğuran tereddütlerle ilgili mevzuat hükümleri ve Müdürlüğünüz görüşü de belirtilerek görüş istenilen husus netleştirilmelidir.
- Ayrıca Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Yönetmeliği 19/2. maddesinde "*İdari işlem niteliğinde veya uygulamanın nasıl yapılacağına ilişkin idarenin taktir yetkisini bağlayıcı nitelikte görüş talebinde bulunmaz.*" hükmü yer aldığından ilgili mevzuat ve yasal dayanaklarda açık açık belirtilen hususlarda ve taktir yetkisine yönelik taleplerle görüş talebinde bulunulmamalıdır.
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, MEB Disiplin Amirleri Yönetmeliği başta olmak üzere her türlü yasal mevzuat ve Bakanlığımız tarafından <http://personel.meb.gov.tr/www/duyurular/icerik/116> internet adresi üzerinden yayınlamakta olan görüşler bir bütün olarak değerlendirildikten sonra yaşanan tereddütler hakkında yukarıda belirtilen şekilde görüş talep edilmelidir.
- İzah edilen şekilde görüş talebinde bulunulmaması halinde görüş talepleri iade edilecektir.

9- Diğer Hususlar

•657 sayılı Kanunun 109. maddesi gereği tutulan özlük dosyalarına memurun mesleki bilgilerine, mal bildirimlerine, **hakkında yapılmış soruşturma ve denetim raporlarına**, ödül ve başarı durumlarına, **aldığı disiplin cezalarına ilişkin bilgi ve belgeler konulmakta** ve bu dosyada yer alan bilgi ve belgeler ilgili memur hakkında yapılacak çeşitli işlemlerde göz önünde bulundurulmaktadır. Bu kapsamda ilgililer hakkında yapılan soruşturma ve sonucunda yapılan disiplin işlemlerine ait evrakların düzenli bir şekilde takibi yapılarak özlük dosyasına konulması hususunda gerekli özen gösterilmelidir.

•Haklarında disiplin soruşturması yapılan ve sonucunda herhangi bir disiplin cezası ile cezalandırılması teklif edilen devlet memurları hakkında getirilen teklifler yetkili disiplin amiri ve disiplin kurullarınca değerlendirilmektedir. Bilindiği üzere Millî Eğitim Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliğinde bu hususlar açıklanmıştır. Disiplin teklifi değerlendirilirken yetkili disiplin amirince değerlendirilip değerlendirilmediği hususlarına da dikkat edilmesi gerekmektedir.

•657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 56. ve 57. maddeleri gereği devlet memurluğundan ilişkileri kesilmesi teklif edilenler veya adaylık süresi içinde disiplin cezası almış olanların söz konusu Kanun maddeleri gereği ilişkisinin kesilmesi işlemlerinde 1. ve 2. disiplin amirlerinin teklifi imzalı bir şekilde hazırlanacak bir üst yazı ile gönderilmesi gerekmektedir.

•Kamu hizmetinin belli bir düzen içerisinde yürütülmesi için gerekli önlemlerden olan **disiplin cezası; disiplin cezası vermeye yetkili organlar, bu organların oluşumu, çalışma usulü, karar oluşturulması, bu kararlara itiraz ve bütün bu sürecin her aşaması için öngörülen süre koşulları ile disiplin cezası işlemi sıkı şekil şartına bağlı olarak uygulanabildiğinden niteliği gereği öteki idari işlemlerden farklıdır. Bu özellik kesinleşmiş disiplin cezasının, yani ilgiliye tebliğ edilen cezanın, yeni bir idari işlemle ortadan kaldırılmasına engel teşkil ettiğinden** disiplin cezası verilmeden önce İdaremiz adına herhangi bir hak kaybı yaşanmaması açısından ilgili Kanunlar, Yönetmelikler ve Yasal Mevzuatlar doğrultusunda yukarıda izah edilen konulara gerekli hassasiyetin gösterilmesi, İlçeniz okul ve kurumlarına duyurunun yapılarak uygulanmasının sağlanması gerekmektedir.